

LO II WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE 1 godz. 06.03.2021

Temat: KONSTYTUCJA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

1. Konstytucja – inaczej ustawa zasadnicza, stanowi fundament, na którym opiera się ustroj danego państwa.

a) Nadrzędny akt prawny w państwie, który zawiera obowiązujące w nim zasady ustroju, prawa i obowiązki obywateli, wymienia najważniejsze organy władzy państwowej oraz ich kompetencje (uprawnienia).

b) Konstytucja III RP została uchwalona 2 kwietnia 1997 r. Składa się z preambuły (wstępu) oraz 13 rozdziałów.

2. Co zawiera ustawa zasadnicza?

W *Konstytucji RP* z 1997 r. określono:

a) podstawowe zasady ustroju politycznego, społecznego i gospodarczego państwa,

b) organizację, zadania i kompetencje organów państwa oraz wzajemne relacje między nimi,

c) ogólne zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego,

d) podstawowe prawa, wolności oraz obowiązki obywatela.

3. Zasady ustroju III Rzeczypospolitej.

1) Zasada suwerenności Narodu – władza w państwie należy do Narodu, rozumianego jako wspólnota obywateli. Naród sprawuje tę władzę poprzez swoich przedstawicieli wybranych w demokratycznych wyborach.

2) Zasada niepodległości i suwerenności RP - państwo polskie jest organizacją niezależną w podejmowaniu decyzji od innych państw, jest organizacją samodzielną i nieograniczoną; władza państwowa jest władzą najwyższą (zwierzchnią) na danym obszarze.

3) Zasada republikańskiej formy państwa – Rzeczypospolita jest republiką = rzeczą publiczną = wspólną sprawą obywateli. Organy władzy są wybierane przez obywateli na określony czas – kadencję.

4) Zasada demokratycznego państwa prawnego - organy władzy państwowej działają na podstawie prawa i w granicach prawa.

5) Zasada podziału władzy i równowagi władz – władza dzieli się na ustawodawczą, wykonawczą i sędziowską. Władze te wzajemnie się równoważą.

6) Zasada pluralizmu politycznego – zapewnia warunki działalności partii politycznych reprezentujących różne programy. Każdy obywatel ma prawo do swobodnego wyrażania swoich poglądów. Polska Konstytucja zabrania jednak rozpowszechniania ideologii faszystowskiej i komunistycznej.

7) Zasada decentralizacji władzy publicznej i samorządu - zasada decentralizacji władzy – polega na przekazaniu organizacjom nie podporządkowanym rządowi funkcji publicznych pozostających dotąd wyłącznie w kompetencjach władz centralnych.

4. Prawa i obowiązki obywateli w świetle konstytucji III RP.

a) obowiązki:

- wierność Rzeczypospolitej Polskiej oraz troska o dobro wspólne ,

- przestrzeganie prawa Rzeczypospolitej Polskiej ,

- ponoszenie ciężarów i świadczeń publicznych, w tym podatków, określonych w ustawie,

- obrona Ojczyzny ,
- dbałość o stan środowiska i ponoszenie odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie .

b) prawa obywatelskie określa II rozdział polskiej konstytucji. Dzielimy je na:

- wolności i prawa osobiste,
- wolności i prawa polityczne,
- wolności i prawa ekonomiczne, socjalne i kulturalne.